

MEMÒRIA HISTÒRICA

La Generalitat retorna les restes del soldat Josep Aubeso a la seua família

El nom de Josep Aubeso figurava com un dels morts a l'hospital del Mas de Santa Magdalena, a Móra d'Ebre. Després de l'exhumació de la fossa en un terreny adjacent se n'ha pogut identificar el cos i s'ha lliurat a la seua filla.

Móra d'Ebre Andreu Prunera

Les reses del soldat Josep Aubeso ja s'han retornat a la seua família. En un acte solemne al cementiri de Montjuïc, este dissabte dia 7, la consellera de Justícia de la Generalitat, Lourdes Ciuró, va lliurar-ne les restes a la seua filla, Carme Aubeso, i al seu net. És el segon soldat que s'ha pogut identificar arran de l'exhumació a la fossa del Mas de Santa Magdalena, a Móra d'Ebre, després que al mes de març es lliuressen també les restes de l'excombatent Andreu Flores.

El nom de Josep Aubeso figurava a la llibreta del doctor Miquel Gras Artero, el capità metge de l'exèrcit de la República que va atendre els ferits en nombrosos hospitals de campanya al front de l'Ebre. En un document escrit, el doctor Gras registrava el nom dels soldats que arribaven als hospitals i les cures

Josep Aubeso figurava com a mort al Mas de Santa Magdalena a la llibreta del doctor Gras

que se'ls aplicaven, i també si acabaven sent evacuats o morien a l'hospital.

En el cas de Josep Aubeso, este va arribar a l'hospital del Mas de Santa Magdalena malferit. Segons les anotacions de la llibreta del doctor Gras, va patir una explosió que li va provocar ferides greus a les cames, en què es va practicar un desbridament i una transfusió de sang d'urgència. Aubeso va acabar morint el dia 21 d'agost de 1938 al mas de Santa Magdalena, sobre les 16 h. Això feia pensar que les seues restes podien estar enterrades en algun indret proper al mas.

Al 2005, la filla de Josep Aubeso, Carme, va lliurar una resta genètica al banc dels desapareguts de la Guerra Civil a Catalunya amb l'esperança de trobar les restes del

El lliurament de les restes del soldat Josep Aubeso a la seua família. / FOTO: ACN

seu pare. Quinze anys més tard, al desembre de 2020, el Departament de Justícia de la Generalitat va localitzar la fossa de Santa Magdalena i va exhumar les restes de 177 individus. Després de creuar

les dades d'ADN dels familiars que busquen algun desaparegut i les restes òssies de Santa Magdalena s'ha pogut determinar que un dels cossos recuperats coincideix genèticament amb Carme Aubeso i, per

tant, és el de Josep Aubeso.

El cementiri de Montjuïc va acollir el passat dissabte el lliurament de les restes a la família, que va decidir sepulcrar-les en un nínxol i així tancar el dol. Roger Roig, net de

Josep Aubeso, va assegurar a l'ACN que la seua mare ha protagonitzat "una història de tenacitat", que ha acabat amb el retorn de les restes del seu pare. "La meua iaia em deia que el meu iaio va morir a l'Ebre i que va quedar a trossets. Dir això era una manera d'oblidar, de passar pàgina. Però ara estem aquí, 84 anys després, amb la voluntat de no passar pàgina i de trencar el silenci", va destacar.

Per la seua banda, la consellera de Justícia, Lourdes Ciuró, va subratllar que "el Pla de fosses és fonamental per a la reparació del dolor i perquè les famílies puguen tancar el dol" i, en este sentit està previst que la Conselleria anuncie prouperament la continuïtat del Pla i les obertures previstes fins a 2025

Les restes de Josep Aubeso són les segones de la fossa de Santa Magdalena que s'entreguen. Les primeres van ser les del soldat Andreu Flores i Flores, que es van lliurar el 27 de març a Arenys de Munt.

Properament també està previst que la nova Llei de memòria històrica comence la seua tramitació al Parlament de Catalunya i incloga nous articles al voltant de l'exaltació del feixisme a la via pública. ■

MEMÒRIA

Recuperen les restes de set excombatents en una intervenció arqueològica a Corbera d'Ebre

La Direcció General de Memòria Democràtica ha recuperat les restes òssies de set individus no identificats en un nou emplaçament de la Terra Alta. Ha estat a la zona de les trinxeres del Mas de la Pila, a Corbera d'Ebre.

Les intervencions arqueològiques van començar el passat 15 de març i van acabar el 19 d'abril. Les restes es van descobrir en superfície, en una àrea menuda i boscosa que havia patit un incen-

di recent. A més de les restes d'almenys set individus, també s'hi han descobert diverses restes materials i restes de munició i metralla, que donen indicis de la presència de brigadistes internacionals en estes posicions.

Ara, un cop enllestits els treballs de camp, s'ha iniciat la fase dels estudis arqueològics, antropològics i genètics amb l'objectiu de fer possible la identificació de les restes òssies per a poder-les

retornar a les famílies que s'han inscrit en el Cens de persones desaparegudes i que s'han fet una prova genètica.

Esta zona de Corbera d'Ebre, plena de barrancs i on s'han documentat diverses línies de trinxera, va ser bombardejada massivament durant la batalla de l'Ebre, probablement en el decurs de la tercera contraofensiva o la quarta contraofensiva franquistes (agost i setembre de 1938), que van di-

jar moltes víctimes mortals al camp de batalla.

El 2008 es va fer una primera prospecció i recollida de restes òssies humanes superficials en tres sectors del Mas de la Pila i, en total, comptant l'actuació d'enquany, en este indret ja s'hi han fet cinc intervencions. No es pot descartar que, més endavant, fruit de l'erosió del terreny, puguen aparèixer més restes en punts propers. ■